

SINTEZA

Politicii privind stabilirea cerinței minime de fonduri proprii și datorii eligibile (MREL) pentru instituțiile de credit din aria de responsabilitate a Băncii Naționale a României

Prezentul document are ca scop informarea publică referitoare la modul în care Banca Națională a României (BNR), în calitate de autoritate națională de rezoluție, interpretează și aplică prevederile cadrului european de rezoluție bancară legate de determinarea cerinței minime de fonduri proprii și datorii eligibile (MREL), dar și referitoare la viziunea prospectivă a autorității de rezoluție cu privire la aplicarea cadrului legal revizuit, recent aprobat la nivel european¹.

Documentul nu poate fi considerat ca având scopul de a acoperi toate prevederile legale aplicabile, iar circumstanțele individuale ale unor instituții de credit pot conduce la abordări diferite față de abordarea generală descrisă în cuprinsul său. În acest sens, în conformitate cu art. 8 alin.(3) din Regulamentul Delegat (UE) 2016/1450², dacă elementele avute în vedere pentru politica de stabilire a cerinței MREL se modifică, BNR poate revizui ulterior conținutul acesteia sau/și perioada de tranziție stabilită pentru implementare sau cerințele MREL stabilite până în prezent.

București, iulie 2019

¹ BRRD 2 – Directiva (UE) 2019/879 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Directivei 2014/59/UE în ceea ce privește capacitatea de absorbție a pierderilor și de recapitalizare a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și a Directivei 98/26/CE

² Regulamentul Delegat (UE) 2016/1450 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează criteriile metodologiei de stabilire a cerinței minime privind fondurile proprii și pasivele eligibile

Conceptul MREL a apărut ca o consecință a trecerii de la „*bail out*” la „*bail in*” pentru a crea premisele ca, la momentul rezoluției, instituțiile de credit să dispună de suficiente pasive care să poată fi folosite la absorbția pierderilor și la recapitalizare. Prin urmare, instituțiile de credit trebuie să constituie un stoc minim de fonduri proprii și datorii eligibile pentru absorbția pierderilor și acoperirea necesarului de recapitalizare, care să fie poziționate corespunzător în ierarhia creanțelor, să aibă scadențe suficient de lungi, să confere certitudine juridică în contextul aplicării instrumentului de recapitalizare internă și să nu inducă efecte de contagiune în sistemul financiar și în economie în ansamblul său.

Banca Națională a României (BNR), în calitate de autoritate de rezoluție (AR), stabilește o cerință minimă de fonduri proprii și datorii eligibile pentru fiecare instituție de credit (IC) aflată în responsabilitatea sa, la nivel individual și (sub) consolidat, în conformitate cu legislația națională (Legea nr. 312/2015³) și având în vedere actele delegate și de punere în aplicare adoptate de Comisia Europeană prin care sunt reglementate aspecte care fac obiectul MREL (Regulamentul Delegat (UE) 2016/1450).

Stabilirea cerinței MREL reprezintă una din componentele principale ale procesului de elaborare și revizuire periodică a planurilor de rezoluție și se realizează în urma unui proces de consultare cu structura care exercită funcția de supraveghere⁴ pentru IC locale și în cadrul Colegiilor de rezoluție, pentru IC parte a grupurilor transfrontaliere cu IC-mamă într-un stat membru UE.

Modul de calcul

MREL se determină ca sumă a două componente principale: cuantumul necesar pentru absorbția pierderilor (LAA⁵) și cuantumul necesar pentru recapitalizare (RA⁶), completat cu o componentă adițională care să asigure încrederea pieței în instituția aflată în rezoluție (*market confidence buffer* – MCB), cu aplicarea unor potențiale ajustări în funcție de specificul fiecărei instituții de credit:

$$\text{MREL} = \text{LAA} + \text{RA} + \text{MCB} = \{\text{P1} + \text{P2} + \text{CBR}\} + \{(\text{P1} + \text{P2})_{\text{post rezoluție}}\} + \{\text{MCB}_{\text{post-rezoluție}}\} +/- \text{Ajustări}$$

unde:

³ Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar

⁴ Conform art. 300 din Legea nr. 312/2015

⁵ Loss Absorbtion Amount

⁶ Recapitalisation Amount

- **Cuquantumul necesar pentru absorbția pierderilor (LAA):** valoarea pierderilor pe care instituția sau grupul ar trebui să le poată absorbi și este egală cu cerința de capital stabilită de autoritatea competentă (atât aferente Pilonului I, cât și Pilonului II), plus cerința privind amortizorul combinat⁷.
- **Cuquantumul necesar recapitalizării (RA):** suma necesară pentru îndeplinirea cerințelor de capital după aplicarea instrumentului de rezoluție în scopul conformării cu condițiile de autorizare a unei instituții de credit după implementarea strategiei de rezoluție preferate. În cazul instituțiilor de credit pentru care s-a stabilit ca strategie de soluționare lichidarea prin procedura normală de insolvență, suma necesară recapitalizării este egală cu zero.
- **Market Confidence Buffer (MCB)** – o sumă adițională RA care să asigure încrederea pieței în instituția rezultată ca urmare a aplicării acțiunii de rezoluție. Acest cuquantum suplimentar are o valoare implicită egală cu cerința privind amortizorul combinat, care s-ar aplica instituției după implementarea instrumentelor de rezoluție și poate fi redusă dacă autoritatea de rezoluție stabilește că un cuquantum mai mic este suficient pentru a menține încrederea pieței și pentru a asigura atingerea obiectivelor rezoluției (comparativ cu poziția de capital a instituțiilor de credit analoge - *peer comparison*).

Atunci când stabilește cuquantumul necesar recapitalizării IC, autoritatea de rezoluție utilizează cele mai recente valori raportate pentru cuquantumul total al expunerilor la risc⁸.

Dintre ajustările prevăzute de cadrul legal, BNR în calitate de AR aplică o **ajustare aferentă deprecierei bilanțului**, având în vedere că materializarea pierderii care va determina intrarea în stare de dificultate a respectivei bănci va conduce la reducerea activelor nete și, implicit, a activelor ponderate la risc.

Deprecierea bilanțului (bilanț post-rezoluție mai mic) **în termeni de total expunere la risc** – se calculează după formula:

$$TER_{post-rezoluție} = TER \times \frac{(TA - LAA)}{TA}$$

Atunci când strategia de soluționare se bazează pe transfer de active, **ajustarea aplicată de BNR în această etapă** reflectă reducerea TER (RWA) rezultată din transferul doar al unor categorii de active de la instituția de credit în dificultate, factorul de diminuare fiind stabilit de la caz la caz, în

⁷ Cerințele de capital se interpretează în conformitate cu modul de aplicare de către autoritatea competentă a dispozițiilor tranzitorii prevăzute în partea a zecea titlul I capitolele 1, 2 și 4 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și în dispozițiile din legislația națională care permit autorităților competente să exercite opțiunile care le-au fost acordate prin regulamentul respectiv

⁸ Cu excepția cazurilor în care ARG nu are o altă abordare

funcție de TER (RWA) aferent activelor transferate, astfel cum sunt identificate în scenariul relevant luat în considerare în planul de rezoluție.

În toate cazurile în care strategia de soluționare constă în aplicarea unor instrumente de rezoluție, trebuie avut în vedere **pragul minim de 8% din totalul datoriilor și al fondurilor proprii ale instituției respective**, reprezentând contribuția minimă a acționarilor și creditorilor la absorbția pierderilor și recapitalizarea instituției supuse rezoluției, necesară accesului în condițiile legii, la momentul inițierii unei acțiuni de rezoluție, la resursele Fondului de Rezoluție Bancară.

BNR, în calitate de AR, exprimă cerința MREL, conform art. 7alin.(2) din Regulamentul delegat (UE) 2016/1450, ca raport între suma fondurilor proprii și a datoriilor eligibile și totalul datoriilor și al fondurilor proprii ale instituției de credit:

$$\text{MREL} = \frac{\text{TOTAL FONDURI PROPRII ȘI DATORII ELIGIBILE}}{\text{TOTAL DATORII ȘI FONDURI PROPRII}}$$

Pentru a asigura prospectiv consistența cu prevederile BRRD2, și având în vedere totodată abordarea celorlalte AR din alte state membre UE, BNR, în calitate de AR, exprimă MREL și ca raport între suma fondurilor proprii și a datoriilor eligibile și totalul expunerii la risc (TER) raportate de instituția de credit⁹.

$$\text{MREL} = \frac{\text{TOTAL FONDURI PROPRII ȘI DATORII ELIGIBILE}}{\text{TOTAL EXPUNERE LA RISC (TER)}}$$

Instrumentele eligibile MREL

Pentru a fi luate în considerare la îndeplinirea cerinței MREL, datoriile eligibile trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 298 și 299 din Legea nr. 312/2015.

Pe o perioadă tranzitorie, în linie cu abordarea din BRRD2, BNR poate aplica principiul *grandfathering*¹⁰ pentru anumite categorii de datorii eligibile.

De asemenea, emisiunile noi de instrumente eligibile ar trebui să aibă în vedere prevederile BCHD¹¹ (care statuează o nouă clasă de creditori – aferentă datoriilor senioare nepreferențiale -

⁹ Sau numitorul ratei efectului de levier, dacă este relevant.

¹⁰ *Grandfathering* se referă la principiul conform căruia vechile criterii de eligibilitate continuă să fie valabile pentru datoriile aflate în circulație pentru o perioadă limitată de timp, până la intrarea în vigoare a noilor criterii legale.

¹¹ BCHD (Bank Creditor Hierarchy Directive) – Directiva 2017/2399/UE de modificare a Directivei 2014/59/UE în ceea ce privește rangul instrumentelor de datorie negarantate în ierarhia creanțelor în caz de insolvență

SNP), precum și ale BRRD2, inclusiv din perspectiva cerințelor de subordonare. Astfel, în funcție de tipul de strategie de rezoluție aplicabilă, instrumentele de datorie eligibile se emit:

- fie către entitatea-mamă - în cazul instituțiilor de credit din grupuri cu strategie de rezoluție de tip SPE (Single point of entry),
- fie către investitori din afara grupului - în cazul instituțiilor de credit din grupuri cu strategie de rezoluție de tip MPE (Multiple point of entry), precum și în cazul instituțiilor de credit care nu sunt subsidiare ale grupurilor bancare transfrontaliere.

Perioada de tranziție

BNR, în calitate de AR, stabilește pentru fiecare instituție de credit, cu excepția instituțiilor de credit care îndeplinesc deja cerința MREL, o perioadă de tranziție, care să le permită acestora să atingă nivelul total al cerinței în mod treptat. BNR va stabili cerințe MREL intermediare. Odată atinsă ținta de MREL, aceasta trebuie menținută pe baze continue.

Actualizare

BNR va actualiza Politica privind cerința MREL ori de câte ori este necesar, pentru a asigura alinierea cu eventuale modificări ale cadrului legal și pentru a încorpora cele mai bune practici și abordări în domeniu.